

KURJER WARSZAWSKI

D. 12. Marca. — Rok 1839.

Wtorek.

№ 69.

Jutro, ŚŚ. Nicefor i Modest.

v. s. Iszy Marca.

Mianowani przez Kommissją Rzą: Sprawiedliwości: *Wejner* Jan, Sekretarz Try: o. gu: *Mazo*; Zastępcą Podpisarza tegoż Try:, z pozostawieniem przy dotychczasowych obowiązkach; *Dzigiotkiewicz* Jan i *Noskowski* Józef, Rejenci kanc: pow: Warsz; Rejentami kancelarii Ziem: gub: Mazowie:, w miejsce dimittowanych *Wilskiego* Felixa i *Rakowieckiego* Ig. — Wczoraj złożono w Red: Kurjera dla Wdowy z 4-gim dzieci, od Bezimiennego zł. 10; zaś dla Instytutu mor: za: dzieci zł. 5 od Jana Służącego, za kłamstwo ciągłe, za kilkakrotne oddalenie się z domu, za stracenie klucza od mieszkania i zrządzenie z tad szkody, niemniej za bałamucenie; a od Lokaja Adama J. zł. 4 za bałamucenie i niedopełnienie obowiązków. — *Jenjusz* odpowiadający na pytanie. Osoba dobroczynna raczyła w Sklepie Ubogich zostawić do oglądania wieżę pięknie wyrobioną. U progu jej bramy wsuwa się zapytanie na tabliczce wypisane, otwiera się brama, wychodzi *Jenjusz* i wynosi stósowną odpowiedź. Tę śliczną zabawkę można widzieć w pomienionym sklepie za małą opłatą na korzyść Szkołki Dobroczynności, która się zostawia zupełnie wspaniałości osób odwiedzających. Za maszynkę do kawy już dają złp. 15..., kto da więcej? — Nientulony w żalu Mąż z 2em dziećmi i familją po niedowetowanej stracie s. p. *Emilji Henyety*, z *Lembków Jury*, zmarłej onegdaj, zaprasza krewnych i przyjaciół na exportację ciała odbyć się mającą dziś o godz: 3ej z południa, z domu Nr 757 przy ulicy Elektoralskiej, na smę: *Ewangelicki*. Nieubłagana śmierci! pomimo tylu zabiegów, tylu krwawych starań, niedozwoliłaś odłożyć straszliwego swego przeznaczenia! niedozwoliłaś jej dłużej nad 22 wiosen pozostać na ziemi i być dłuższym wzorem cnot najszlachetniejszych! Zadałaś jej

cios śmiertelny, cios okropnej słabości suchot; żaden środek nie zdołał oprzeć się woli twojej! Niestety! grób dla niej otworzył się, a sprawiedliwa Opatrzność zbyt wczesnie ją wezwawszy, tę godzinę śmierci naznaczyła. Zgasła na ziemi, znikła dla ludzi, lecz żyje w pamięci, żyje w BOGU, na innym świecie! — Do Składu rycin *Braci Pelizaro* na Kraków: Przed:, wprost odwachu, w nadeszłym transporcie, między innymi znajdując się: *Zdobycie Konstancy*, rys: przez *Horac: Werneta*, grawerowane przez *Zazeta*, które sprzedaje się tylko po 30 franków, iak za granicą; *Widok Wera-Kruz* w Ameryce; *Atlas Geografii astronomicznej, fizycznej, politycznej i historycznej*, wraz z opisem szczegółowym. p. *A. Legrand*; *Morphographie* przez *Thenota*; oraz wiele posztów rysunków począł: dla uczącej się młodzieży. — Obowiązana wdzięcznością za staranne wydzwignienie mnie z ciężkiej i niebezpiecznej słabości, oraz i Męza moiego, niosę ci przy najmniej te dzięki Szanowny Lekarzu Obwođu *Radom*; *W. Kłocki*; innym bowiem sposobem nie iestem ani będę kiedy w stanie wypłacić się Tobie; racz przeto przyjąć te dziękczynienie które publicznie niosę, a z iakiem do zgonu mego pozostanę. *J. Żebrowska*. — W składzie muzyki *Gustawa Sennewalda* wyszedł nowy *Walc* pod tytułem *la Rose*, na pianoforte skomponowany i ofiarowany *Pani Marji Rawicz* w dzień jej urodzin, przez *Lud: Wolffa*; cena złp. 1. — Na wieczór muzyczny w *Resursie Kupieckiej*, intro dać się mający, bilety dziś i jutro od godz: 3 po połud: będą wydawane w domu *Resursy*; muzyka rozpocznie się punktualnie o godzinie 8ej wieczorem. — Wczoraj w teatrze *Rozm*: po *Synie narzeczoną*, przywołani *JPanna Daszkiewicz* i *JP. Jasiński*.

Dnia 2 b. m. we wsi własnej *Jablónny*, w ob-

wodzie Lubelskim, żyć przestał Kazimierz *Taczanowski*, b. Kommissarz Obwodu Krasnostawskiego, Emeryt. Liczny orszak pogrzebowy i smutek powszechny z tego zgonu, są dowodem iak umiał godzić obowiązki urzędu z wrodzoną iemu dobrocią serca.

Z Petersburga.— Ogłoszono postanowienie o Artystach Teatrów Cesarskich. Na tem postanowieniu iest podpisano własnoręcznie przez N. PANA: „ma być podług tego“ (umieszczamy treść. Artysci występujący w rolach, oraz orkiestry, i osoby należące do rozmaitych czynności i zatrudnień w teatrze, dzielą się na 3 klasy. Artysci Iej klas: opuszczający teatry, mogą, jeżeli zechcą, wchodzić do służby cywilnej w każdym wydziale, używając prerogatyw oficjalistom biurowym 3go rzędu służących, to iest: mogą otrzymać Iwszy oficerski stopień, po wysłużeniu lat 6ciu w służbie cywil., atoli prawa tego nabywają w takim tylko razie, jeżeli wysłużą iako artysci lat 10; wstępujący zaś do teatrów uczniowie szkół dramat., prócz 10ciu lat, które obowiązani wysłużyć dla zawdzięczenia za odebrane wychowanie, winni są nadto przesłużyć ieszcze lat 5. Artysci teatralni, którzy po opuszczeniu teatru nie wejdą do służby cywilnej, zaliczani być mają w poczet artystów, rang nie mających. Dzieci tych artystów, spłodzone w czasie zostawania ich ojców w służbie przy teatrach, lub po opuszczeniu tychże, używają prerogatyw ojcom służących. Artysci 2giej klas, otrzymujący uwolnienie po wysłużeniu w teatrach najmniej lat 10ciu, używają prerogatyw dymissionowanych oficjalistów dworu, nie mających klasy. W skutku czego dzieci tychże, zrodzone w ciągu teatralnej ich służby lub po uwolnieniu z takowej, mogą wstępować do służby cywilnej, na tejże zasadzie, iak i dzieci pomienionych oficjalistów, wyłącznie do wydziałów, od Ministerstwa Dworu Cesarskiego zależących, i otrzymują Iwszy oficerski stopień po wysłużeniu lat 12tu w stopniu kancelisty. Artysci 3ej

klasy, po uwolnieniu z teatralnej służby, nosić mają nazwę dymissionowanych artystów teatrów Cesarskich klasy 3ej, i należą wraz z dziećmi swemi do rzędu ludzi wolnego stanu. Dzieci artystów, którzy przed wstąpieniem w zawód teatralny należeli do szlachty dziedzicznej lub urzędników, nieposiadających dziedzicznego szlacheetwa, zrodzone tak przed wstąpieniem ojeów do teatrów, iakoteż i w ciągu zostawania przy tychże, zachowują prawa dzieci szlacheckich lub oberoficerskich. Prócz tego artystom I kl. służy prawo otrzymywania, skoro tego życzyć sobie będą, iak w ciągu zostawania w służbie teatralnej, iako i, po uwolnieniu z takowej, honorowego obywatelstwa: osobitego po wysłużeniu nienagannem i gorliwym przy teatrach najmniej lat 10ciu, a dziedzicznego, po wysłużeniu najmniej lat 15. Wszystkie powyższe prerogatywy zapewniają się tylko artystom poddanym Rossyjskim, zagranični zaś artysci w tenczas tylko będą mogli z takowych korzystać, kiedy staną się poddanymi Rossyjskimi i od tej chwili wysłużą przy teatrach lata, dla Rossyjskich poddanych przepisane. Dotychczasowe przepisy o pensjach dla artystów Teatrów Cesarskich, i zakaz zachowywania rang aktorom przez ciąg teatralnej ich służby, pozostają w swej mocy.

Anglja.— Czeladnicy introligatorscy w *Bondynie* złożyli roboty z postanowieniem nie wrócić do majstrów, póki płaca nie będzie im podwyższoną. 2ch majstrów zagroziło, że sprwadzą z Niemiec 60 robotników.— *P. Mahneil* Poseł angieli: wracając z *Persji*, przejeżdżał iak 28 z. m. przez *Akwizgran*.— *Z Bengatu* piszą pod dniem 18 Sierp: z. r. Statek angielski *Wolf* krążący w zatoce Syamskiej, postrzegł niedaleko wyspy *Sool* 6 łodzi korsarskich, pędzących na łódź Chińską; statek angieli: przy pomocy statku parowego zawiął dość wcześniej na miejsce korsarskiego napadu, i po zaciętej walce zatopił wszystkie łodzie korsarzy; poległo ludzi 54, rannych iest 82, w niewolę za-

brano 27. Ludność statku Chińskiego z wdzięczności za jej ocalenie ofiarowała Kapitanowi angieli: szpadę wartości 200 dukatów.

Francja. — Najpóźniejsza wiadomość donosi, że wybory Deputo: w Paryżu odbyły się na korzyść Ministrów. — Eskadra uzbrajająca się w *Tulonie* ma niezwłocznie odpłynąć do *Tuntu*. — Pułki zgromadzone nad granicą północną, miały 10 b. m. wrócić do swoich żałog.

Hiszpanja. — *Maroto* podaje za przyczynę stracenia tyłu Jenerałów, iż spiskowali na jego życie. — *Willareal, Gomez, Eljo* i *Zarjategui*, mają być przez *Don Karola* ukąskawieni i wysłani na pojmanie zdradzieckiego *Marota*. Jedni zapewnniają, iż tenże przeszedł na stronę Izabellistów. Tyle jest wiadomem, że Oficerowie ze sztabu *Espartera* mieli z nim częste narady. — *Maroto* ma wiele stronników, a szczególnie jego wojsko jest mu zupełnie uległe. Tyle rozlewu krwi bratniej oburza serca spokojnych Hiszpanów. Mówią, że i Xiądz *Merino* jest uwięziony.

Niemcy. — Poseł Perski *Hussejn Chan* po 15-dniowym pobycie w *Wiedniu* miał wyjechać do *Paryża*. — Xiążę *Szwarcenberg* przybył do *Frankfortu n. M.* — Służący w domu Posła tureckiego w *Berlinie*, za małe przewinienie został tak ucześnie wykastrowany bastonadą po turecku, że od kilku tygodni nie może stać na nogach. Pruski Minister spraw zagranicz: o tym przypadku zawiadomiony, oznajmił Posłowi, aby nadal wstrzymał się od podobnego sposobu wymierzania sprawiedliwości, i ukaranie winnego zostawił władzy miejscowej. — Rotmistrz pułku ułanów Austr: *Hrabia Ledochowski* otrzymał rangę Maiora i razem klucz Szambelański, a przytem został mianowany Guwernerem *Synowców Cesarzkich*.

Turcja. — Podług wiadomości z *Alexandrii*, miasto *Dalam* po 40-dniowym oblężeniu wpadło w ręce *Egipcjan*, w skutku tego pokolenia i prowincje *Kardji* poddały im się także. — Artylecja turecka 5go z. m. próbowała w *Stambule* o-

gromne armaty używane niegdyś przez Sułtana *Amurata* przy oblężeniu *Bagdadu*. — Obawiają się znowu aby w *Azji* nie przyszło do wojny między Turkami i Egipcjanami.

Rozmaitości. — Nigdzie wołanie *fora* (*Da Capo*) w teatrach nie tak często jest żądaniem jak w włoskiej operze w *Paryżu*. Przed niedawnym czasem w przedstawieniu *Don Zuana* musiano 8 numerów powtórzyć. Zdało się że w tem żądaniu ukrywa się zamiar słyszenia opery 2 razy, nieopłacając jak jedno *wnijsioie*. — *De la Borde* oskarża Wice Króla *Egiptu* o prześladowanie murzynów *Kuby*, a to za pomocą 400 iazdy, aby pojmanemi prowadzić handel na targu niewolników! Z *Senaar* napędził tych ofiar 6000! Nieszczęśliwi Murzyni mogą tylko żyć w iaskiniach między górami. Gdy przychodzi bronić tego ostatniego schronienia, wtedy i słaby staje się bohaterem. Jedną ręką wymierza swoje zatrute groty a drugą zastawia się tarczą. Póki głowa rodziny może ieszcze władać strażą, to żona i dzieci pomagają mu w obronie, gdy zaś pierwszy legnie, wszyscy poddają się bez wahania. Inni uciekają z kraiovcami jak stado zwierzyny, drudzy kryją się w iaskiniach, gdzie najśmielszy nieprzyjaciel nie odważyłby się ich prześladować. *Egipcjanie* strzelają w te iaskinie pieprzem i prochem, biedni Murzyni mogą udusić się od dymu, muszą więc przyjąć niewolę dla utrzymania życia. Nie zawsze jednak tak łatwo można otrzymać zwycięztwo, często przemagająca siła murzynów niweczy te naiazdy, wtedy napastnicy używają innych środków, to jest odcinają murzynom przystępy do źródeł wody, aż ci pragnieniem dręczeni jak dzikie sarny coraz bliżej i bliżej przystępują do zasadzki. — *P. Tiefenbach* w *Gracu* wynalazł mechanizm do poruszania powozów na wszelkich drogach bez pomocy koni lub pary. — Gospodarzowi w departamencie Niższej *Sekwany* udało się wynaleść środek do wytopienia chrzabaszczy tyle szkodliwych dla roślin. Z wysp *Sandwiskich* otrzymał parę tak zwanych ptaków *Kinkinanu*,

przywyczał i do żywienia się chrzabaszczami i w nocy wypuszcza na swoje pola. Ptaki wracają zrana do domu zniszczywszy 4000 owadów, tak przynajmniej właściciel obliczył. — Któż jest zwiedziony? Młody człowiek w Paryżu, dla zabawy przebrał się na maskaradę *Miusarda* za nowomodną piękność, wkrótce przynęcił 2 maski męskie, którzy mniemanej damy więcej na krok nie odstępowali, nie zdając się jednak aby jeden o drugiego był zazdrosny. Umówiono się na schadzkę do hotelu pod 3ma braćmi, wychyleno kilka butelek szampa. Teraz mniemana Dama w obec wszystkich widzów demaskuje się, wołając zśmiechem do swoich grzecznych towarzyszy: Nie jestem tą za którą mnie macie. Na to odpowiadają maski męskie „Nie jesteśmy też temi za których nas uważasz, ale jesteśmy Kommissarzami sądowymi zaopatrzeni wyrokiem aresztowania pana za długi, i łac łaskaw wsiąść z nami do kabryoletu czekającego przed bramą, odbędziemy przejazdkę na ulicę *Klisyj*“ (na tej ulicy w Paryżu jest więzienie dla bankrutów).

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Potocki Wacł: Hra: z Berlina; Maiewski Raf: Dzie: z Rybic; Gliński Ign: Dzie: z Topoliłatowy; Wardenński Ign: Dzie: z Balków; Raczynski Marcel: Dzie: z Lubienia; Howiecki Józ: Dzie: z Borysławic; Wisniewski Szezep: Dz: z Przyłusk; Junkier Generał z Płocka.

DONIESIENIA.

Administracja Xięstwa Łowickiego. Dom murywany na fabrykacją Mydła i Świec urządzony, wraz z należącym do niego Ogirodem, Stajenką i Woźniami w wsi Sapach, Obw: Sochaczewskim parafji Domaniowice obok traktu szosę od Łowicza do Zgierza i Bodzi prowadzącego położonej, przez publiczną licytacją w Biurze Administracji Xięstwa Łowickiego w Łyszkowicach dnia 19/23 Kwietnia r. b. więcej dającego w 3, 6 lub 12-letnią dzierżawę wraz z narzędziami, naczyniami i sprzętami, do fabrykacji Mydła i Świec, potrzebnymi wypuszczony zostanie; każdy przeto mający chęć rzeczoną Mydlarnię zadziierzżawic w oznaczonym dniu do Biura Administracji zgłosić się zechce, gdzie po złożeniu wadium zł. 500 wynoszące, do plus licytacji przystąpić może; utrzymującemu się przy licytacji Mydlarnia wraz z Domem i Ogirodem po złożeniu przed niego kaucji w ilości zł. 5000 na ubez-

pieczenie Budowli i wszelkich Dzierżawcy oddanych narzędzi własnością Skarbu Xięstwa będących, niemniej po spisaniu stosownego w tej mierze kontraktu dzierżawego oddana zostanie. — Łyszkowice dnia 20 Lutego/4 Marca 1839 r. Pełniący Obowiązki Administratora, Rada Collegjalny *T. Botwinko. Hilke.*

TOPOLE włoskie i amerykańskie czyli kanadyjskie, 3 i 4 letnie, pięknie w szkółce wyrosłe, także AKACJE są w bliskości Warszawy w znacznej ilości do sprzedania; dowiedzieć się do Woźnego Rynkiewicza w domu Nr 646, przy ulicy Przejazd.

W handlu Win i Korzeni na przeciw S. Krzyża Nr 404, każdego czasu dostać można MASY do podłog frezotowania, w rozmaitych kolorach; także i FARBKI niebieskiej w płynie do bielziny. *J. B. Baltzer.*

➔ Potrzeba do dóbr dość znacznych RACHMISTRZA obeznanego przez doświadczenie, z Rachunkowością Ekonomiki wiejskiej. Zgłosić się pod Nr 1346 ulica Mazowiecka.

W handlu podpisanego, złożoną jest znaczna partja PAPIENDEKLI, czyli papieru klejonego glansowanego, na uytęk fabryk sukiennych, oraz GLINY saskiej dla fabryk porcelany i fajansa. *G. Pehlauer,* przy ulicy Długiej Nr 545.

Dziś rano zimna stopni 11. Wczoraj w południe 1. **TEATR ROZMAITOŚCI.** Jutro *Prawda i kłamstwo.*

50 raz *Nowy Rok*, z stosownemi śpiewkami.

HERKULES Rappo dziś w h. Konserwatorjum.

FIGURY woskowe na Tłomackim codzień.

Dziś w Kawiarni pod *Kogitkiem* na Krakowskim Przedmieściu, wprost h. Konserwatorjum, Nr 454, na Iszem piątrze, Familja *Nitnerów* grać i śpiewać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu *Lippopa* przy ulicy Bieleńskiej na rogu Tłomackiego pod Nr 600, Panny *Prajs* i *Szwarc* grać i śpiewać będą od godziny 6.

W Lokalu *M. Jamroszyńskiego* przy ulicy Senatorskiej i nowo Senatorskiej w domu *Boka*, KWARTET *Waghaltera* uprzyjemniać będzie wieczór.

Dziś w Kawiarni pod *Lwem* obok Zamku, Familja *Krauze* przybyła z Czech, grać będzie na skrzypcach przy towarzyszeniu arf; oraz wykonane będą śpiewy.

Jutro w handlu *Maiewskiego* przy ulicy *Bednarskiej* Stokfisz, Sandacz, Szczupak, Karp, Lin, Okoń z sos: lub smażo; Zupa ryb; Makaron włos: z parmezo; Polędwica z piure kartofla; Pieczeń dominikań; Potrawa z kaczek z perło: kaszą i Kottlety.

Jutro u *Rogaskiego* przy ulicy *Długiej* pod Nr 550. ŚNIADANIE: Stokfisz, Szczupak 2ki, Karp, Okoń, Zupa ryb; Kuropatwy szpiko; Pieczeń woła: z różna, Piekflejsz z chrza: na gorąco; Rozbratel wieńców; etc.